

Kúria

végzése

Az ügy száma: Bfv.II.1852/2015/5.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: . Molnár Gábor Miklós a tanács elnöke
. Krecsik Eldoróda előadó bíró
. Horváth Mária bíró

Az eljárás helye:
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2016. május 11.
Az ügy tárgya: csalás büntette
Terhelt(ek): vádlott nevesz.: vádlott leánykori neveterhelt

Elsőfok: XVIII. és XIX. kerületi Bíróság 2015. január 16-án
meghozott 6.B.XIX.828/2013/34. számú ítélete
Másodfok: övárosi Törvényszék 2015. június 19-én meghozott
22.Bf.6673/2015/3. számú ítélete
Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: vádlott nevesz. vádlott leánykori neveterhelt meghatalmazott védője
útján

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 6.B.XIX.828/2013/34. számú ítéletét, illetőleg a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 22.Bf.6673/2015/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

- [1] A Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság a 2015. január 16-án meghozott és kihirdetett 6.B.XIX.828/2013/34. számú ítéletében vádlott nevesz. vádlott leánykori neveterheltet bűnösnek mondta ki 2 rendbeli csalás büntetében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont]. Ezért öt halmazati büntetésül - végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett - 1 év 6 hónap börtönbüntetésre ítélte és 5 évre eltiltotta a nevelőszülői foglalkozástól.
Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtása esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.
Rendelkezett a magánfelek által előterjesztett polgári jogi igényről, azok járulékos költségeiről, valamint a bűnügyi költség viseléséről.
- [2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész súlyosításért, a szabadságvesztés és a próbaidő tartamának felemeléséért, míg a terhelt és védője az ok megjelölése nélkül jelentettek be fellebbezést. A Fővárosi Főügyészség a fellebbezést módosítva, a szabadságvesztés tartamának felemelése és a felfüggesztés mellőzése érdekében tartotta fenn.
- [3] A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2015. június 19-én tartott nyilvános ülésen meghozott 22.Bf.6673/2015/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta: a terhelt börtön fokozatú szabadságvesztés büntetésének tartamát 1 évre, a próbaidő tartamát 1 évre, a nevelőszülői foglalkozás időtartamát 3 évre enyhítette. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [4] A jogerős ítélet ellen vádlott neveterhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt meghatalmazott védője útján a Be. 416. § (1) bekezdésének b) és c) pontja - utóbbi körében a Be. 373. § (1) bekezdés III. pontjának a) és b) alpontja - alapján bűnösségének téves megállapítása miatt.
- [5] Az indítvány szerint a bizonyítási eljárás lefolytatására és a beszerzett bizonyítékok értékelésére tendenciózusan a terhelt terhére került sor. A bizonyítékok elégtelensége miatt a terhelt felmentése lett volna indokolt, ezért az eljárás bíróságok mindkét fokon, az érdemi döntést is befolyásoló mértékben lényegesen megsértették az eljárási szabályokat. A tényállást nem derítették fel kellően, a tényállás hiányos, az ítélet ellentétes az iratok tartalmával, és ezek miatt a bíróságok a megállapított tényekből helytelen következtetéseket vontak le. Mindezek folytán indokolatlanul állapították meg a bűnösségét.
- [6] A bíróságok a részletes indokolási kötelezettségüknek sem tettek eleget, mivel az ítéletből nem tűnik ki, hogy a védő felmentésre irányuló álláspontját miért nem fogadták el. Az első fokon eljáró tanács szemeztetett a bizonyítékok köréből és kifejezetten a terheltre terhelő részeket vette figyelembe a bizonyítékokból. A reá kedvező, mentő és enyhítő körülményeket nem vette az indokolás részévé.
- [7] Az indítvány ezt meghaladóan terjedelmesen foglalkozik a bizonyítási eljárás során feltárt bizonyítékokkal, tanúvallomásokkal, azok megítélésével, a tanúk szavahihetőségével. Sérelmezte, hogy az elsőfokú eljárásban a terhelt által utolsó szó jogán elmondottak keretében felhívott és felsorakoztatott ellentmondások nem kerültek jegyzőkönyvezésre, pedig ezek egyértelműen a terhelt szavahihetőségét és a sértettek állandó hazugságait támasztották alá. Utalt arra, hogy ebben az ügyben semmi sincs bizonyítva. Sérelmezte, hogy bizonyítékok nélkül ítélték el. Hivatkozott arra is,

hogyan az eljáró bíró egyoldalú szimpátiát mutatott a sértettekkel szemben és ellenszenvet a terhelttel szemben. Erre alapozva hozta meg az igen súlyos ítéletet, nem pedig egyértelmű bizonyítékok alapján.

- [8] Mindezekre figyelemmel azt indítványozta, hogy a Kúria a törvénysértő ítéletek megváltoztatásával a terheltet az ellene emelt vád alól mentse fel.
- [9] A Legfőbb Ügyészség a BF.1987/2015. számú átiratában a Be. 416. § (1) bekezdésének b) pontjára alapított felülvizsgálati indítványt törvényben kizártnak, a c) pontra alapított felülvizsgálati indítványt alaptalannak találta.
- [10] Átiratában rámutatott, hogy a felülvizsgálati indítvány egyrészt a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységén keresztül, másrészt pedig az indokolási kötelezettség megsértése címén is vitatta a terhelt bűnösségének a megállapítását. Utóbbi kapcsán kifejtette, hogy az első fokon eljáró bíró kizártságára hivatkozása alaptalan, miután ezt az indítványozó kizárólag arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság nem a terhelt, hanem a sértettek vallomását fogadta el.
- [11] Ezért a Legfőbb Ügyészség azt indítványozta, hogy a Kúria a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 6.B.XIX. 828/2013/34. számú ítéletét, illetőleg a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 22.Bf.6673/2015/3. számú ítéletét hatályában tartsa fenn.
- [12] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdésének első fordulata szerint tanácsulésen bírálta el. A felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt a felülvizsgálati indítványban megjelölt - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének b) és c) pontjában meghatározott - okból, másrészt - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontjában írt egyéb eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423. § (4)-(5) bekezdések] bírálta felül.
- [13] Ennek során a felülvizsgálati indítványt az irányadó tényállás megalapozottságát támadó részében a törvényben kizártnak, érdemében alaptalannak, a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatát alaposnak találta.
- [14] A felülvizsgálati indítvány elbírálása során a Kúria mindenképp előtt arra mutat rá, hogy a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely kizárólag a Be. 416. §-ának (1) bekezdésében tételesen felsorolt okokra hivatkozással kezdeményezhető. A Kúria a megtámadott határozatot - a hivatalból vizsgálandó ún. abszolút eljárási szabálysértések kivételével - csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül. [Be. 423. § (4) bekezdés]
- [15] A felülvizsgálati eljárásban a tényálláshoz kötöttség érvényesül, a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó. A felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható. [Be. 423. §-a (1) bekezdés] Annak vizsgálata során tehát, hogy a bűnösség megállapítása, vagy a cselekmény jogi minősítése törvényes-e, csak a jogerős határozatban megállapított irányadó tényállás vehető figyelembe. Eljárási szabálysértés vizsgálatára is csak akkor kerülhet sor, ha az a büntető eljárási törvényben kimerítően felsorolt, felülvizsgálati eljárást megalapozó eljárási szabálysértések között szerepel. Ezért azokat az indítványokat, illetőleg az indítványok azon részeit, amelyekben nem felülvizsgálati okra, vagy a tényállásban nem szereplő tényekre hivatkoznak, a Kúriának érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítania. Felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak helye nincs. [Be. 419. § (1) bekezdés, 388. § (2) bekezdés]
- [16] A Kúria fentiekre figyelemmel megállapította, hogy a felülvizsgálati indítványt jogi képviselője útján benyújtó terheltnek a 2. rendbeli, nagyobb kárt okozó csalás bűntettének megalapozatlanságával kapcsolatos megállapításai és észrevételei a felülvizsgálati eljárásban vizsgálható kérdések körén kívül esnek. A felülvizsgálati eljárás szigorú szabályrendszerében az irányadó tényállás támadhatatlanságát sérti a bizonyítékok értékelésének vitatása, mérlegelésük támadása, a tényállástól eltérő, abban nem rögzített körülményre hivatkozás.
- [17] A Kúria e körben utal arra, hogy az első- és másodfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenysége vitatásának minősül az, hogy „a bizonyítási eljárás és a beszerzett bizonyítékok értékelése

tendenciózusán a terhelt terhére történt meg". Ugyanezen okból törvényben kizárt ennek részletezése, az ügy felderítettségének vitatása, a tényállás hiányos, iratellenes és bizonyítékellenes voltának, valamint téves következtetések levonásának kifogásolása. A Kúria - egyezően a Legfőbb Ügyészség érvelésével - megállapította azt is, hogy az indítványozó az indokolási kötelezettség megsértése címén is kizárólag a bíróságnak a bűnösség megállapítását eredményező bizonyíték-értékelő tevékenységét kifogásolta, ami törvényben kizárt.

- [18] Itt jegyzi meg a Kúria, hogy a jegyzőkönyv hiányosságának sérelmezése nem felülvizsgálati ok. Ennek orvoslására (kiegészítés, kijavítás) a folyamatban lévő ügyben a Be. 254. §-ának (1) bekezdése biztosít lehetőséget erre irányuló indítvány alapján.
- [19] A felülvizsgálati indítványt jogi képviselője útján előterjesztő terhelt a felülvizsgálat indokaként részben a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjára is hivatkozott, ezért a Kúria a továbbiakban e kérdésben foglalt állást.
- [20] A Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontja alapján felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bíróság határozatának meghozatalára a 373. § (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.
- [21] A Be. 373. § (1) bekezdésének III./a) pontjában foglalt indokolási kötelezettség megsértéséhez kapcsolódóan a Kúria már kifejtette, hogy az indítvány erre az eljárási szabálysértésre hivatkozással támadta a bizonyítékok értékelését, ezért ennek az oknak a megjelölése a felülvizsgálatot nem teszi lehetővé.
- [22] A felülvizsgálati indítványban megjelölt Be. 373. § (1) bekezdésének III./b) pontja úgy rendelkezik, hogy a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes.
- [23] A Kúria azt állapította meg, hogy az ítélet rendelkező része és indokolása összhangban áll. Az indokolás nem hagy kétséget abban a kérdésben, hogy a bíróságok a rendelkező részben megállapított bűncselekményeket miért és miként minősítették.
- [24] A Kúria ugyanakkor a felülvizsgálati indítványnak a bíró elfogultságára alapított kifogását nem találta alaposnak.
- [25] A terhelt felülvizsgálati indítványában a vele szemben hozott megalapozatlan és súlyos ítélet okaként az első fokon eljáró bíró elfogultságát jelölte meg azzal indokolva, hogy egyoldalú szimpátiával viseltetett a sértettekkel, míg ellenszenvvel vele szemben. Ezzel lényegében a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjában felülvizsgálati okra és ezzel együtt a Be. 373. § (1) bekezdésének II/b. pontjában meghatározott eljárási szabálysértésre, vagyis arra hivatkozott, hogy az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt.
- [26] A Kúria ezzel összefüggésben abból indult ki, hogy a következetes ítélkezési gyakorlat a bíró kizárására, elfogultságra hivatkozás esetén csak olyan konkrét és valós indokokra tekintettel lát lehetőséget, amelyek felvetik a pártatlan elbírálás lehetőségének a hiányát.
- [27] vádlott nevet terhelt felülvizsgálati indítványában foglaltak ilyen konkrét és valós elfogultsági okot nem tartalmaznak. Másrészt a 25/2013. (X.4.) AB határozat értelmében az elfogultságra alapozott felülvizsgálat lehetőségét az nyitja meg, ha a kizárási ok a jogerős döntés meghozatalát követően merült fel. Ez azonban az iratok alapján nem valószínűsíthető és erre a terhelt sem hivatkozott felülvizsgálati indítványában.
- [28] A Kúria mindezekre figyelemmel - miután nem észlelt olyan egyéb eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. §-ának (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a megtámadott határozatokat - a Be. 426. §-a alapján - hatályában fenntartotta.
- [29] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos

figyelmeztetés a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421. §-ának (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2016. május 11.

Dr. Molnár Gábor Miklós s. k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda s. k. előadó bíró, Dr. Horváth Mária s. k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bíróági ügyintéző
NYM